

חוות דעת על פיתוח הכלי לניהול אגני Basin Priority, במנהלת פארק שיקמה

לכל מאן דבעי,

אוניברסיטת תל אביב
קלאוזנר 12, ת.ד. 39040
תל אביב 6139001
SMNH.TAU.AC.IL

אזורי המפגש בין שטחים חקלאיים לנחלים הינם אזורים בעלי פוטנציאל יצירת נזק משמעותי למגוון ביולוגי וערכי טבע יחודיים.

תהליך איפיון של נקודות הלחץ והחיכוך המשמעותיים ופיתוח פתרונות מבוססי טבע, להגנה על הנחלים ושמירה על החקלאות יכולים לאפשר שינוי משמעותי באזורי הממשק נחל-חקלאות.

לאור חשיבות התחום, לירון ישראלי, פיתח במעבדת המחקר שלי, מתודולוגיה וכלי לאיבחון אזורי החיכוך בין חקלאות לנחלים ופיתוח המלצות ניהול עבור אזורים אלו, זאת במטרה לשפר ולשקם הנחלים והשטחים חקלאיים.

כלי זה כולל את הרכיבים הבאים:

1) איבחון אגני היקוות ב6 מאפייני תפקוד מרחביים, אקולוגיה, הידרולוגיה וסחף קרקע לפי:

מסלול היקוות נגר עילי מהשטח החקלאי לנחל, אחוז השטחים האטומים באגן, רמת סיכוני הסחיפה, רגישות הידרולוגית, איכות המגוון הביולוגי במקטעי הנחל, קישוריות אקולוגית ברחבי האגן היקוות.

2) דירוג ותיעדוף מרחבי לפי אזורים בעלי שילוב תפקודים מרחביים גבוהים או נמוכים בין השטחים החקלאיים לנחלים.

3) המלצות ממשק לשטח החקלאי ושולי הנחל לשיפור ושימור.

4) שקלול כלל הגורמים התפקודיים והמלצות הממשק ליצירת כלי קבלת החלטות לפי תפקודיות מרחבית, ואפקטים מצטברים.

ביחד כלל המרכיבים מאפשרים למנהלי אגני היקוות לקדם פיתרונות ישימים מהדחוף ביותר, ועד האפקטיבי ביותר.

עבודה על פיתרונות פתרונות מבוססי טבע בגישת WIN-WIN בין חקלאות לנחל הינה הכרחית לכל הצלחה ארוכת טווח

תהליך הפיתוח של כלי ניהול זה זכה בתקציב של משרד המדע לפיתוח לקידומו
למוצר מסחרי עבור רשויות ניקוז ומנהלי שטחים פתוחים, וכן לתקציב של המדען
הראשי של קק"ל לקידום באזור הנגב.

זהו פיתוח ראשוני ויחודי בישראל, ואני ממליצה בחום שהוא יבחן באופן נרחב
יותר במרחב פארק שיקמה.

אשמח להשיב על כל שאלה נוספת

בברכה

פרופ' תמר דיין

יו"ר המוזיאון לטבע ע"ש שטיינהרדט,

המרכז הלאומי לחקר ושמירת המגוון הביולוגי

